

การประเมินโครงการพัฒนางานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา ของโรงเรียนบ้านเมืองแก
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4

โดยประยุกต์ใช้การประเมินรูปแบบซีบีพี

The Project Assessment of Developing the Internal Quality Assurance Work of
the Educational institute of Ban MuangKae School under the Jurisdiction of
Buriram Primary Educational Service Area Office 4

Using the Applied CIPP Evaluation Model

สายฟ้า หาสีสุข¹, ธินิดา พิลาล้ำ²

Saifa Haseesuk¹, Tinida Pilalum²

Received: 25 February 2022, Revised: 14 March 2022, Accepted: 16 March 2022

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อรายงานผลการประเมินโครงการพัฒนางานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา ของโรงเรียนบ้านเมืองแก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4 โดยประยุกต์ใช้การประเมินรูปแบบซีบีพี (CIPP model) กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้รับผิดชอบโครงการ ผู้ปกครอง และนักเรียน ปีการศึกษา 2564 รวมทั้งหมด 173 คน ได้มาจากการสุ่มแบบแบ่งชั้น เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถามประเมินโครงการ มีค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.92 แบบสอบถามเพื่อประเมินความพึงพอใจมีค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.95 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัย พบว่า การประเมินโครงการพัฒนางานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา ของโรงเรียนบ้านเมืองแก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4 โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด พิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีผลการประเมินอยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านผลผลิต ด้านกระบวนการ ด้านสภาพแวดล้อม และด้านปัจจัยเบื้องต้น ตามลำดับและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องมีความพึงพอใจต่อโครงการพัฒนางานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา ของโรงเรียนบ้านเมืองแก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4 อยู่ในระดับมากที่สุด

คำสำคัญ : การประเมินโครงการ, การประกันคุณภาพภายใน, รูปแบบซีบีพี

Abstract

This research aimed to report the results of the project assessment of developing the internal quality assurance work in the educational institution of Ban Muangkae School under the jurisdiction of Buriram Primary Education Service Area Office 4 using the applied CIPP Evaluation Model. The sample groups included the basic education board, ones in charge of the project, guardians and students in a total number of 137 cases, derived from the stratified random sampling technique. The research instrument was the questionnaires for the project evaluation with the reliability value of 0.92, the questionnaires for assessing the satisfaction with the reliability value of 0.95. The statistics used for the quantitative data included the percentage, mean and standard deviation.

The research resulted that the project assessment of developing the internal quality assurance work in the educational institution of Ban Muangkae School under the jurisdiction of Buriram Primary Education Service Area Office 4 using the applied CIPP Evaluation Model in overall were at the most level. When looking into each aspect, the results revealed at the most level in every aspect. When ranking the mean scores from the most to the least, it contained the aspects of product, process, context and the input respectively. Also, the stakeholders were satisfied towards the development project of the internal quality assurance work in the educational institution of Ban Muangkae School under the jurisdiction of Buriram Primary Education Service Area Office 4 in the most level.

Keywords : project evaluation, internal quality assurance, CIPP model

¹ ครูหัวหน้าฝ่ายวิชาการ โรงเรียนบ้านเมืองแก อีเมล sky.saifa20@gmail.com

² ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านเมืองแก อีเมล banmuangkae@gmail.com

บทนำ

การประกันคุณภาพการศึกษาเป็นกลไกสำหรับบ่งชี้ประสิทธิภาพ และประสิทธิผลการทำงานของครูและบุคลากรในสถานศึกษาให้สามารถดำเนินงานไปอย่างเป็นระบบประสานกับกรอบของแผนยุทธศาสตร์และทิศทางที่ร่วมกันกำหนดไว้ตามเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ในหมวด 1 ข้อ 2 และหมวด 2 ข้อ 3 ที่กล่าวถึง หลักเกณฑ์และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาว่าสถานศึกษาขั้นพื้นฐานจะต้องจัดโครงสร้างการบริหารที่เอื้อต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาตามระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาให้มีการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาโดยให้ถือปฏิบัติเป็นส่วนหนึ่งของการบริหารจัดการศึกษาปกติในสถานศึกษา ซึ่งเป็นการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง เพื่อการพัฒนาความรู้ความสามารถและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามมาตรฐานการศึกษาที่กำหนดในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างเต็มตามศักยภาพมีการแต่งตั้งคณะกรรมการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา โดยยึดหลักการมีส่วนร่วมเพื่อให้การจัดการศึกษาเป็นไปอย่างมีคุณภาพ (กระทรวงศึกษาธิการ. 2553)

การศึกษาที่มีคุณภาพและมาตรฐานสำหรับประชากรเป็นกลไกหลักสำคัญในการขับเคลื่อน การพัฒนาประเทศ จึงเป็นหน้าที่ของรัฐในการเพิ่มโอกาสและความเสมอภาคในการเข้าถึงการศึกษาของผู้เรียนทุกกลุ่มเป้าหมายเพื่อลดความเหลื่อมล้ำ โดยการพัฒนาสถานศึกษาทุกแห่งให้มีคุณภาพและมาตรฐานที่เท่าเทียม และจัดให้มีระบบสนับสนุนและส่งเสริมให้ทุกภาคส่วนของสังคมที่มีศักยภาพและความพร้อมเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา (กระทรวงศึกษาธิการ. 2560) โดยพัฒนาระบบข้อมูลและสารสนเทศที่ถูกต้องและเป็นปัจจุบันในการบริหารจัดการและการตัดสินใจเชิงนโยบายที่ส่งผลต่อกลุ่มเป้าหมายทุกกลุ่ม ทั้งผู้เรียนและสถานศึกษาที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ รวมทั้งการใช้ประโยชน์จากระบบเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการบริหารจัดการและการจัดการศึกษาที่เปิดช่องทางการเรียนรู้ของผู้เรียนอย่างไร้ขีดจำกัด เพื่อสร้างความเสมอภาคในการศึกษาเรียนรู้โดยไม่จำกัดรูปแบบ เวลา และสถานที่ (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. 2562)

สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (2554) นำเสนอว่า ปัญหา อุปสรรคสำคัญในการดำเนินงานระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้แก่ การขาดความรู้ความเข้าใจในการดำเนินงานของครูและบุคลากรทางการศึกษาและผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง คือ ขาดทักษะการมีส่วนร่วม ร่วมคิด ร่วมทำ ของครูและบุคลากรที่เกี่ยวข้องอย่างทั่วถึงเกี่ยวกับกระบวนการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาจะเกิดประโยชน์ต่อหน่วยงานที่ปฏิบัติ ก็ต่อเมื่อผู้เกี่ยวข้องในองค์กรนั้นได้ปฏิบัติตามระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาที่กำหนดขึ้นอย่างจริงจังและต่อเนื่อง (จรัส นองมาก. 2544)

จากการประกันคุณภาพภายในโรงเรียนบ้านเมืองแก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4 พบว่า ในการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษามีการดำเนินการอย่างต่อเนื่อง แต่ยังคงขาดการดำเนินการแบบมีส่วนร่วมอย่างจริงจังและครอบคลุมทุกกลุ่มผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับสถานศึกษา ส่งผลให้ได้รับข้อมูลในการประเมินยังไม่รอบด้าน จึงต้องเปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา เสนอแนะข้อคิดเห็นเพื่อพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น (โรงเรียนบ้านเมืองแก. 2563)

ดังนั้น ผู้วิจัยในฐานะครูหัวหน้าฝ่ายวิชาการ และผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนบ้านเมืองแก ซึ่งมีหน้าที่ในการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ตระหนักถึงความสำคัญใน เรื่องการพัฒนาคุณภาพการศึกษา จึงได้มีการประเมินโครงการโดยประยุกต์ใช้การประเมินรูปแบบชิปปี้ (CIPP model) ด้านบริบท ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ

และด้านผลผลิต เพื่อให้ได้ข้อมูลสารสนเทศที่ถูกต้อง และได้แนวทางในการพัฒนางานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาที่จะนำไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืนต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อรายงานผลการประเมินโครงการพัฒนางานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา ของโรงเรียนบ้านเมืองแก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4 โดยประยุกต์ใช้การประเมินรูปแบบชิปปี้ ด้านบริบท ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิต

ขอบเขตการวิจัย

1. ประชากร และกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร ได้แก่ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้รับผิดชอบโครงการ ผู้ปกครอง และนักเรียน ปีการศึกษา 2564 รวมทั้งหมด 315 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้รับผิดชอบโครงการ ผู้ปกครอง และนักเรียน ปีการศึกษา 2564 รวมทั้งหมด 173 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยเทียบจำนวนประชากรทั้งหมด กับตารางสำเร็จรูปของเคจซี มอร์แกน (Krejcie and Morgan) (บุญชม ศรีสะอาด. 2556) และคำนวณหาค่าจำนวนกลุ่มตัวอย่างตามสัดส่วนของประชากรที่ได้มาจากวิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random sampling) โดยใช้สูตร (Taro Yamane. 1973) ให้ได้จำนวนครบตามสัดส่วนที่กำหนดไว้

2. ขอบเขตด้านเนื้อหา

การประเมินรูปแบบชิปปี้ โดยได้รวบรวมข้อมูล เอกสาร งานวิจัยของนักวิชาการต่าง ๆ ได้แก่ สมคิด พรหมจรรย์ (2542), สมหวัง พิธิยานุวัฒน์ (2544), ทิศนา แคมมณี (2546), เซาว์ อินใย (2553) และ Stufflebeam and Daniel (2003) ได้องค์ประกอบ 4 ด้าน ดังนี้ 1) การประเมินด้านสภาพแวดล้อม (Context Evaluation: C) 2) การประเมินด้านปัจจัยเบื้องต้น (Input Evaluation: I) 3) การประเมินด้านกระบวนการ (Process Evaluation: P) และ 4) การประเมินด้านผลผลิต (Product Evaluation: P)

3. ขอบเขตด้านพื้นที่

โรงเรียนบ้านเมืองแก อำเภอสตึก จังหวัดบุรีรัมย์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4

4. ระยะเวลาในการดำเนินการ

ปีการศึกษา 2564

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) โดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงปริมาณประกอบด้วย การประเมินความพึงพอใจของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้รับผิดชอบโครงการ ผู้ปกครอง และนักเรียน โดยใช้แบบสอบถามประเมินโครงการ และแบบสอบถามความพึงพอใจ

ประชากรกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร ได้แก่ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้รับผิดชอบโครงการ ผู้ปกครอง และนักเรียน ปีการศึกษา 2564 รวมทั้งหมด 315 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้รับผิดชอบโครงการ ผู้ปกครอง และนักเรียน ปีการศึกษา 2564 รวมทั้งหมด 173 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยเทียบจำนวนประชากรทั้งหมด กับตารางสำเร็จรูปของเคจซีเมอร์แกน (Krejcie and Morgan) (บุญชม ศรีสะอาด. 2556) และคำนวณหาค่าจำนวนกลุ่มตัวอย่างตามสัดส่วนของประชากรที่ได้มาจากวิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random sampling) โดยใช้สูตรของ Taro Yamane (1973) ให้ได้จำนวนครบตามสัดส่วนที่กำหนดไว้

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. แบบสอบถามประเมินโครงการ แบบมาตราประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) มีค่าดัชนีความสอดคล้องของข้อคำถาม (IOC) เท่ากับ 0.80 - 1.00 ค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.92 และมีค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (Item - Total Correlations) อยู่ระหว่าง 0.56 - 0.88 ผู้วิจัยดำเนินการหาคุณภาพเครื่องมือ ดังนี้

1.1 ผู้ศึกษาวิธีการสร้างแบบสอบถามความพึงพอใจ จากเอกสารตำรา (บุญชม ศรีสะอาด. 2556)

1.2 ผู้วิจัยสร้างแบบสอบถามความพึงพอใจ

1.3 ผู้วิจัยนำเครื่องมือเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเพื่อหาค่าความเที่ยงตรงด้านเนื้อหา โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้องของข้อคำถาม ซึ่งกำหนดค่าตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป โดยผู้เชี่ยวชาญ

ผลการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือโดยผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพของแบบสอบถามประเด็นค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างจุดประสงค์กับข้อคำถาม (IOC) เกณฑ์การตัดสินค่า IOC มีค่า 0.50 - 1.00 พบว่า ได้ค่า IOC เท่ากับ 0.80 - 1.00

1.4 ผู้ประเมินปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ

1.5 ผู้วิจัยนำแบบสอบถามประเมินโครงการไปทดลอง (Try Out) เก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มที่มีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่างที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4 ปีการศึกษา 2564 จำนวน 30 คน จำแนกเป็นครูและบุคลากรทางการศึกษา จำนวน 5 คน นักเรียน จำนวน 10 คน ผู้ปกครอง จำนวน 10 คน และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 5 คน แล้วนำแบบสอบถามที่ทดลองใช้มาวิเคราะห์หาความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม โดยนำแบบสอบถามแต่ละข้อที่มีค่าอำนาจจำแนกเข้าเกณฑ์ คือ ตั้งแต่ 0.20 - 1.00 มาคำนวณหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α -Coefficient ตามวิธีการของครอนบาค (Cronbach) เกณฑ์ที่กำหนดคือตั้งแต่ 0.70 ขึ้นไป (บุญชม ศรีสะอาด. 2556) พบว่าได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม เท่ากับ 0.95 และมีค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (Item - Total Correlations) อยู่ระหว่าง 0.56 - 0.88

1.6 ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้ไปปรับปรุงและจัดพิมพ์แบบสอบถามประเมินโครงการ เพื่อนำไปเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างต่อไป

2. แบบสอบถามความพึงพอใจ แบบมาตราประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) มีค่าดัชนีความสอดคล้องของข้อคำถาม (IOC) เท่ากับ 0.80 - 1.00 ค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.95 และมีค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (Item-Total Correlations) อยู่ระหว่าง 0.56 - 0.88 ผู้วิจัยดำเนินการหาคุณภาพเครื่องมือ ดังนี้

2.1 ผู้ศึกษาวิธีการสร้างแบบสอบถามความพึงพอใจจากเอกสารตำรา (บุญชม ศรีสะอาด. 2556)

2.2 ผู้วิจัยสร้างแบบสอบถามความพึงพอใจ

2.3 ผู้วิจัยนำเครื่องมือเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเพื่อหาค่าความเที่ยงตรงด้านเนื้อหา โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้องของข้อคำถาม ซึ่งกำหนดค่าตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป โดยผู้เชี่ยวชาญ

ผลการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือโดยผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพของแบบสอบถามประเด็นค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างจุดประสงค์กับข้อคำถาม (IOC) เกณฑ์การตัดสินค่า IOC มีค่า 0.50 - 1.00 พบว่า ได้ค่า IOC เท่ากับ 0.80 - 1.00

2.4 ผู้ประเมินปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ

2.5 ผู้วิจัยนำแบบสอบถามความพึงพอใจ ไปทดลอง (Try Out) เก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มที่มีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่างที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4 ปีการศึกษา 2564 จำนวน 30 คน จำแนกเป็นครูและบุคลากรทางการศึกษา จำนวน 5 คน นักเรียน จำนวน 10 คน ผู้ปกครอง จำนวน 10 คน และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 5 คน แล้วนำแบบสอบถามที่ทดลองใช้ มาวิเคราะห์หาความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม โดยนำแบบสอบถามแต่ละข้อที่มีค่าอำนาจจำแนกเข้าเกณฑ์ คือ ตั้งแต่ 0.20 - 1.00 มาคำนวณหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient ตามวิธีการของครอนบาค (Cronbach) เกณฑ์ที่กำหนดคือตั้งแต่ 0.70 ขึ้นไป (บุญชุม ศรีสะอาด. 2556) พบว่า ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม เท่ากับ 0.95 และมีค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (Item - Total Correlations) อยู่ระหว่าง 0.56 - 0.88

2.6 ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้ไปปรับปรุงและจัดพิมพ์แบบสอบถามความพึงพอใจ เพื่อนำไปเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างต่อไป

การรวบรวมข้อมูล

1. ผู้วิจัยทำโครงการและดำเนินโครงการพัฒนางานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา ของโรงเรียนบ้านเมืองแก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4 ในปีการศึกษา 2564
2. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามประเมินโครงการและแบบสอบถามความพึงพอใจไปให้ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้รับผิดชอบโครงการ ผู้ปกครอง และนักเรียน ซึ่งเป็นประชากรและกลุ่มตัวอย่างในครั้งนี้ ประเมินหลังจากเข้าร่วมโครงการ จำนวน 173 ฉบับ
3. ผู้วิจัยรับแบบประเมินคืนด้วยตนเอง และได้รับกลับคืนมาจำนวน 173 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100
4. ผู้วิจัยตรวจสอบความเรียบร้อยและความสมบูรณ์ของแบบสอบถามประเมิน
5. นำแบบสอบถามมาวิเคราะห์ข้อมูลด้วยคอมพิวเตอร์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามในตอนต้นที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสถานภาพผู้ตอบแบบสอบถามวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้การแจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละ แล้วนำเสนอเป็นตารางประกอบความเรียงท้ายตาราง
2. ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามในตอนต้นที่ 2 โดยหาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) รายข้อ รายด้าน และโดยรวม โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป แปลความหมายตามเกณฑ์โดยใช้ค่าเฉลี่ยกลาง (Midpoint) ดังนี้ (บุญชุม ศรีสะอาด. 2556)

คะแนนเฉลี่ย 4.51 - 5.00 หมายถึง มีความคิดเห็น/ความพึงพอใจ อยู่ในระดับมากที่สุด

คะแนนเฉลี่ย 3.51 - 4.50 หมายถึง มีความคิดเห็น/ความพึงพอใจ อยู่ในระดับมาก

คะแนนเฉลี่ย 2.51 - 3.50 หมายถึง มีความคิดเห็น/ความพึงพอใจ อยู่ในระดับปานกลาง

คะแนนเฉลี่ย 1.51 - 2.50 หมายถึง มีความคิดเห็น/ความพึงพอใจ อยู่ในระดับน้อย

คะแนนเฉลี่ย 1.00 - 1.50 หมายถึง มีความคิดเห็น/ความพึงพอใจ อยู่ในระดับน้อยที่สุด

3. ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามในตอนข้อที่ 3 ข้อเสนอแนะ โดยใช้การแจกแจงความถี่เป็นตารางแล้วนำเสนอความเรียงท้ายตาราง

ผลการวิจัย

การประเมินโครงการพัฒนางานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา ของโรงเรียนบ้านเมืองแก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4 โดยรวมรายด้าน โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด พิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านผลผลิต ด้านกระบวนการ ด้านสภาพแวดล้อม และด้านปัจจัยเบื้องต้น ตามลำดับ ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การประเมินโครงการพัฒนางานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาของโรงเรียนบ้านเมืองแก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4 โดยรวมรายด้าน

ประเมินโครงการระดมทรัพยากรเพื่อพัฒนาคุณภาพสถานศึกษา โรงเรียนบ้านดงเมือง (ดงเมืองวิทยา)	\bar{X}	S.D.	แปลความหมาย
1. ด้านสภาพแวดล้อม	4.58	0.50	มากที่สุด
2. ด้านปัจจัยเบื้องต้น	4.55	0.50	มากที่สุด
3. ด้านกระบวนการ	4.60	0.46	มากที่สุด
4. ด้านผลผลิต	4.82	0.38	มากที่สุด
โดยรวม	4.64	0.46	มากที่สุด

1. ด้านสภาพแวดล้อม โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด พิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด 3 ข้อ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ วัตถุประสงค์และเป้าหมายโครงการสอดคล้องกับความต้องการในการพัฒนางานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา และเป้าหมายและระยะเวลาดำเนินงานนำไปสู่การปฏิบัติจริงได้ และโครงการสอดคล้องกับนโยบายสถานศึกษาและหน่วยงานต้นสังกัดมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด 3 ข้อ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ กำหนดบทบาทหน้าที่ช่วยการปฏิบัติตามภารกิจ ชัดเจนเป็นรูปธรรม, กำหนดวิธีดำเนินงานมีความเหมาะสมกับสภาพแวดล้อมและนำไปสู่การปฏิบัติจริงได้ และสภาพแวดล้อมเหมาะสมกับการดำเนินงาน

2. ด้านปัจจัยเบื้องต้น โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด พิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ มีจำนวนบุคลากรในการดำเนินโครงการอย่างเพียงพอ มีชุมชนหรือหน่วยงานต่าง ๆ ให้การสนับสนุนอย่างเพียงพอ, มีงบประมาณสนับสนุนอย่างเพียงพอ, กิจกรรมที่กำหนดไว้ใน

โครงการมีความเหมาะสม และมีวัสดุ อุปกรณ์ หรือเครื่องมือ ในการดำเนินโครงการอย่างเพียงพอ และความสามารถและความพร้อมของบุคลากรในการปฏิบัติงานให้สอดคล้องกับโครงการ

3. ด้านกระบวนการ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด พิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด 7 ข้อ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ มีการแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินโครงการ, กิจกรรมโครงการนำไปปฏิบัติจริง, มีการรายงานผลการดำเนินโครงการให้ผู้เกี่ยวข้องได้รับทราบต่อเนื่องและครอบคลุมถึงกลุ่มเป้าหมาย, มีการบูรณาการการทำงานอย่างมีส่วนร่วม, มีการประเมินผลการดำเนินโครงการอย่างเป็นระบบ มีการสื่อสารอย่างต่อเนื่อง และมีการติดตามประเมินผลการดำเนินงานของโครงการ มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก 2 ข้อ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ มีการดำเนินกิจกรรมที่กำหนดตามโครงการตามขั้นตอนทุกกิจกรรม และมีการวางแผนการทำงานอย่างเป็นระบบ

4. ด้านผลผลิต โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด พิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องมีความพึงพอใจและเป็นที่ยอมรับของทุกฝ่าย, สถานศึกษาได้รับความร่วมมือจากชุมชนและหน่วยงานต่างๆ, นักเรียนได้รับการพัฒนาด้านคุณภาพ, สถานศึกษาได้รับการพัฒนาห้องเรียนให้เป็นห้องเรียนคุณภาพ, สถานศึกษามีการดำเนินงานได้อย่างเป็นระบบ, บุคลากรปฏิบัติงานสอดคล้องกับโครงการและเกิดประสิทธิผล และสถานศึกษามีผลงานด้านการพัฒนาคุณภาพเชิงประจักษ์

5. ผลการประเมินโครงการพัฒนางานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา ของโรงเรียนบ้านเมืองแก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4 โดยรวมรายด้านอยู่ในระดับมากที่สุด

อภิปรายผลการวิจัย

1. ผลการประเมินโครงการพัฒนางานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา ของโรงเรียนบ้านเมืองแก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4 โดยรวมรายด้าน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้เป็นเพราะว่าผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิดเกี่ยวกับการหลักการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา ให้ทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษามากขึ้น และผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิดการประเมินโครงการโดยรูปแบบจำลองซีป (CIPP Model) ที่ประกอบด้วย 1) การประเมินสภาพแวดล้อม 2) การประเมินปัจจัยเบื้องต้น 3) การประเมินกระบวนการ 4) การประเมินผลผลิต (สมคิด พรหมจ้อย. 2542; สมหวัง พิธิยานุวัฒน์. 2544; ทิศนา แคมมณี. 2546; Stufflebeam and Daniel. 2003) แนวคิดการประเมินโครงการดังกล่าวมีความสำคัญดังที่ สำราญ มีแจ้ง (2544), ไพศาล หวังพานิช (2544), สมคิด พรหมจ้อย (2552) และ Alkin (1963) ได้เสนอว่า ช่วยให้ได้ข้อมูลสารสนเทศต่างๆ เพื่อนำไปใช้ในการตัดสินใจเกี่ยวกับการกำหนดแผนงานและโครงการ การตรวจสอบความพร้อมของทรัพยากรต่างๆ ที่จำเป็นต้องใช้ ในการดำเนินงาน กิจกรรม ตลอดจนความเป็นไปได้ในการจัดกิจกรรมต่างๆ ส่งผลให้ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องมีความเข้าใจในการส่งเสริมและพัฒนาการจัดการศึกษา ดังที่ กระทรวงศึกษาธิการ (2560) ได้เสนอว่า การศึกษาที่มีคุณภาพและมาตรฐานสำหรับประชากรเป็นกลไกหลักสำคัญในการขับเคลื่อน การพัฒนาประเทศ จึงเป็นหน้าที่ของรัฐในการเพิ่มโอกาสและความเสมอภาคในการเข้าถึง การศึกษาของผู้เรียนทุกกลุ่มเป้าหมายเพื่อลดความเหลื่อมล้ำ โดยการพัฒนาสถานศึกษาทุกแห่งให้มีคุณภาพและมาตรฐานที่เท่าเทียม และจัดให้มีระบบสนับสนุนและส่งเสริมให้ทุกภาคส่วนของสังคมที่มีศักยภาพและความพร้อมเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาสอดคล้องกับงานวิจัยของ เอกชัย ศรีวิไล (2560) ได้วิจัยเรื่อง การประเมินโครงการลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ โรงเรียนนาร่องสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 6 โดยใช้รูปแบบประเมิน 360 องศา ผลการวิจัยพบว่า ผลการประเมินโครงการลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ โรงเรียนนาร่อง สังกัดสำนักงาน

เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 6 โดยใช้รูปแบบการประเมินแบบ 360 องศาโดยรวมและรายด้าน ทุกด้าน อยู่ในระดับเหมาะสมมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของ มินา เนียมนคร และภูมิพิพัฒน์ รักพรมงคล (2563) ได้วิจัยเรื่อง การประเมินโครงการ การพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียนบ้านร่มเกล้า 4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า ผลการประเมินโครงการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา โรงเรียนบ้านร่มเกล้า 4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

2. ผลการประเมินโครงการพัฒนางานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา ของโรงเรียนบ้านเมืองแก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4 โดยรวมรายด้านอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้เป็นเพราะว่า ผู้ประเมินได้ศึกษาแนวคิดเกี่ยวกับการหลักการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา และมีการศึกษาบริบทของโรงเรียนบ้านเมืองแก เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปด้วยความเรียบร้อยสอดคล้องกับบริบทและความต้องการของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง สอดคล้องกับ กระทรวงศึกษาธิการ (2553) ได้นำเสนอว่า การประกันคุณภาพการศึกษาเป็นกลไกสำหรับ บังคับประสิทธิภาพ และประสิทธิผลการทำงานของครูและบุคลากรในสถานศึกษาให้สามารถดำเนินงานไปอย่างเป็นระบบ ประสานกับกรอบของแผนยุทธศาสตร์และทิศทางที่ร่วมกันกำหนดไว้ตามเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติ การศึกษา แห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ในหมวด 1 ข้อ 2 และหมวด 2 ข้อ 3 ที่กล่าวถึง หลักเกณฑ์และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาว่า สถานศึกษาชั้นพื้นฐานจะต้องดำเนินการจัด โครงสร้างการบริหารที่เอื้อต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาตามระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาให้มีการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา โดยให้ถือปฏิบัติเป็นส่วนหนึ่งของการบริหารจัดการศึกษาปกติใน สถานศึกษา ซึ่งเป็นการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง เพื่อการพัฒนาความรู้ความสามารถและคุณลักษณะอันพึง ประสงค์ตามมาตรฐานการศึกษาที่กำหนดในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างเต็มตามศักยภาพ มีการแต่งตั้ง คณะกรรมการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา โดยยึดหลักการมีส่วนร่วมเพื่อให้การจัดการศึกษาเป็นไป อย่างมีคุณภาพ สอดคล้องกับงานวิจัยของสอดคล้องกับงานวิจัยของเอกชัย ศรีวิไล (2560) ได้ศึกษาการประเมินโครงการ ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ โรงเรียนนาร่องสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 6 ผลการวิจัย พบว่า ผู้ปกครองมีความพึงพอใจเกี่ยวกับโครงการลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ปานกลาง และสอดคล้องกับงานวิจัยของอารีรัตน์ หาพินนา (2556) ได้วิจัยเรื่อง การประเมินโครงการพัฒนาจิตอาสาของครูเพื่อเพิ่มคุณภาพการศึกษาด้วยกลยุทธ์ SBN : (Share Learn-Ba-Network) 3 ด้าน คือ ด้านจุดประสงค์ ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิต โดยใช้รูปแบบการ ประเมินของไทเลอร์ (Tyler) ผลการวิจัยพบว่า การประเมินความพึงพอใจของผู้เข้ารับการพัฒนาตามโครงการ มีค่าระดับ มากที่สุด

ข้อเสนอแนะ

ผลการประเมินโครงการพัฒนางานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาของโรงเรียนบ้านเมืองแก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4 ด้านปัจจัยเบื้องต้น พบว่า มีอันดับค่าเฉลี่ยระดับความคิดเห็น ปรากฏว่ามีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด แสดงให้เห็นว่า การประเมินโครงการในด้านปัจจัยเบื้องต้น เป็นสิ่งสำคัญที่จะช่วยสนับสนุน ให้โครงการประสบความสำเร็จตามความคาดหวัง เป็นการศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้นที่จะดำเนินโครงการว่า ปัจจัยเบื้องต้นที่จะทำให้โครงการประสบผลสำเร็จ ว่ามีความพร้อมที่จะอำนวยความสะดวกหรือสนับสนุนโครงการที่เกิดขึ้นหรือไม่อย่างไร ตลอดจนเป็นส่วนสำคัญในการวางแผนกิจกรรมของโครงการให้รัดกุมและครอบคลุมทุกมิติ เพื่อให้โครงการ

เกิดประสิทธิผลมากที่สุด ดังนั้น ผู้บริหารในสถานศึกษา ควรมีการกำหนดแนวทางการปฏิบัติอย่างชัดเจนและขับเคลื่อนการพัฒนาประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา อย่างเป็นรูปธรรมและเกิดประสิทธิผล

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2553). *การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ตามกฎกระทรวงว่าด้วยระบบหลักเกณฑ์และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2553*. กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2560). *แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560 - 2579*. กรุงเทพฯ: พริกหวานกราฟฟิค.
- จำรัส นองมาก. (2544). *ปฏิบัติการประกันคุณภาพการศึกษา*. กรุงเทพฯ: ชันปรินติง.
- ทีศนา แชมมณี. (2546). *14 วิธีสอนสำหรับครูมืออาชีพ*. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2556). *วิธีการทางสถิติสำหรับการวิจัย เล่ม 1*. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- ไพศาล หวังพานิช. (2544). *การวัดและประเมินผลระดับอุดมศึกษา*. กรุงเทพฯ: ชวนพิมพ์.
- มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช. (2541). *การบริหารทรัพยากรทางการศึกษา*. พิมพ์ครั้งที่ 2. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- โรงเรียนบ้านเมืองแก. (2561). *รายงานการประเมินตนเองของสถานศึกษา (SAR.) ปีการศึกษา 2563*. บุรีรัมย์: โรงเรียนบ้านเมืองแก.
- สมคิด พรหมจ้อย. (2552). *เทคนิคการประเมินโครงการ*. พิมพ์ครั้งที่ 6. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สมหวัง พิธิยานุวัฒน์. (2544). *วิธีวิทยาการประเมินศาสตร์แห่งคุณค่า*. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน). (2561). *รายงานประจำปี 2561 สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน)*. กรุงเทพฯ: สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน).
- สำราญ มีแจ่ง. (2544). *สถิติขั้นสูงสำหรับการวิจัย*. กรุงเทพฯ: นิซินแอดเวอร์ไทซิง.
- อารีรัตน์ หาพินนา. (2556). *การประเมินโครงการพัฒนาจิตอาสาของครูเพื่อเพิ่มคุณภาพการศึกษาด้วยกลยุทธ์ SBN : (Share Learn-Ba-Network) ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 4*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา). มหาสารคาม: คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- อุทุมพร จามรมาน. (2550). *9 ขั้นตอนการทำประกันคุณภาพการศึกษาที่ครบวงจร*. กรุงเทพฯ: ฟินนี่.
- เอกชัย ศรีวิไล. (2560). *การประเมินโครงการลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ โรงเรียนนำร่องสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 6 โดยใช้รูปแบบประเมิน 360 องศา*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาวิจัยและประเมินผลการศึกษา). มหาสารคาม: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- Alkin, M.C. (1969). *Evaluation Theory Development Evaluation Comment*. Illinois: F.E.peacock publishers.
- Stufflebeam D.L. (2003) The CIPP Model for Evaluation. In: Kellaghan T., Stufflebeam D.L. (eds) International Handbook of Educational Evaluation. *Kluwer International Handbooks of Education*, vol 9. Springer, Dordrecht. https://doi.org/10.1007/978-94-010-0309-4_4.
- Taro Yamane. (1973). *Statistics: An Introductory Analysis* .3rd Ed. New York: Harper and Row.